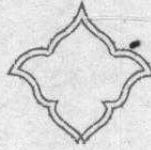

تأملات کرمی فقهی
در نسبت اماکن مقدسه و بهداشت و درمان

www.ketab.ir

دروس خارج استاد:
حاج شیخ محمد حسن وکیلی

سرشناسه: وکیلی، محمدحسن، ۱۳۵۹- عنوان و نام پدیدآور: دارالشفاء: تأملات کلامی فقهی در نسبت اماکن مقدسه و بهداشت و درمان/ دروس خارج محمدحسن وکیلی؛ ویراستار کوثر احسن مقدم، مشخصات نشر: مشهد: موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام، ۱۳۹۹. مشخصات ظاهری: ۲۹۶ ص. شابک: ۰-۸۸۷۷۳۷-۶۰۰-۹۷۸. وضعیت فهرست نویسی: فنیبا. یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۹۳-۲۹۶. عنوان دیگر: تأملات کلامی فقهی در نسبت اماکن مقدسه و بهداشت و درمان. موضوع: شفا -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام. موضوع: Healing -- Religious aspects -- Islam. موضوع: زیارت و زائران -- جنبه‌های بهداشتی. موضوع: Pilgrims and pilgrimages -- Health aspects. موضوع: اسلام و بهداشت. موضوع: Islamic hygiene. موضوع: سلامتی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام. موضوع: Health: Islamic shrines. موضوع: Religious aspects -- Islam. موضوع: زیارتگاه‌های اسلامی. موضوع: Islamic shrines: BP۲۶۶ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷؛ رده بندی کنگره: ۶۱۴۹۷۵۲ شماره کتابشناسی ملی:

دارالشفاء

(تأملات کلامی فقهی در نسبت اماکن مقدسه و بهداشت و درمان)
دروس خارج استاد شیخ محمدحسن وکیلی

ویراستار: کوثر احسن مقدم

طراحی گرافیک: حامد امامی / خوشنویسی جلد: روح‌الله ابیضا

چاپ اول: بهار ۱۳۹۹ / شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۰-۸۸۷۷۳۷-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۴۵,۰۰۰ تومان

نشانی: مشهد مقدس، چهارراه زئینه، خیابان شهید کاشانی، ۲۵.

موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام.

سایت: mhva.ir و towhid.org

نشانی در شبکه‌های اجتماعی: @ostadvakili

شماره تلفن: ۰۹۱۵۵۶۷۲۸۴۵

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۹	فصل اول: موضوع شناسی
۲۱	صغری و کبری بحث
۲۳	بخش اول: اعتبار طب مدرن از منظر علمی
۲۵	۱. طب مدرن در تعیین موضوع اعتبار ندارد
۳۲	۲. نمونه‌ای از تجربه‌ی طبی در بهداشت اماکن مقدسه
۴۵	بخش دوم: حقیقت شفاء و درمان
۴۷	۱. معنای شفاء
۵۲	روش تشخیص تحقق شفاء
۵۳	افراط و تفریط در تفسیر شفاء
۵۶	معنای لغوی و اصطلاحی شفاء
۵۹	۲. فلسفه‌ی طب الهی
۶۰	تأثیر انسان‌شناسی الهی و مادی در طب
۶۵	ضرورت توجه به مجموع روح و جسم در طب
۶۶	۳. شفاء و بیماری امام علی (ع)

بخش سوم: برخی اسباب معنوی شفاء.....	۷۱
۱. شفاء با آیات قرآن.....	۷۳
۲. شفاء با سؤر مؤمن.....	۷۳
۳. شفاء با تریب حسینی (علیه السلام).....	۷۸
۴. شفاء با دعا.....	۸۵
بخش چهارم: شفاء و زیارت مشاهد مشرفه.....	۸۹
۱. دله شفا بخشی زیارت.....	۹۱
دسته اول: روایات استجابت دعا.....	۹۱
دسته دوم: روایات در باب شفا بخشی یاد امام (علیه السلام).....	۹۲
دسته سوم: روایات در باب شفا بخشی در مشاهد مشرفه.....	۹۲
۲. اطلاق شفا بخش امام کن مقدسه.....	۹۶
معنا و - لوده ظافه - بهداشت در اسلام.....	۹۹
شواهد اطلاق شفا بخش زیارت.....	۱۰۰
۱. خطرات سفر زیارتی در گذشته.....	۱۰۱
۲. حضور مریضان در مزار، بهداشت.....	۱۰۱
۳. تقبیل حجر الاسود.....	۱۰۳
۴. تبرک به پرده کعبه.....	۱۰۵
۵. بوسیدن قبور مطهره و عتبه.....	۱۰۷
۶. موافقت اعتبار.....	۱۰۹
۳. وظیفه در غیر آداب زیارت.....	۱۱۱
ضابطه در اعتماد به اسباب مادی و معنوی.....	۱۱۳
۴. دارالشفاء.....	۱۱۶
درب دارالشفاء رانمی بندند.....	۱۱۸
پاسخ به یک اشکال.....	۱۱۸
یک نکته.....	۱۲۱
بخش پنجم: شفاء در دیگر مناسک مذهبی.....	۱۲۳
۱. مساجد و عزاداری ها.....	۱۲۵

۱۲۶	۲. نماز جمعه
۱۳۲	خلاصه مطالب این فصل
۱۳۵	فصل دوم: حکم شناسی
۱۳۷	بخش اول: تبیین تزاحم
۱۳۹	۱. توضیح اصل تزاحم
۱۴۰	۲. اکم در تزاحم
۱۴۰	۳. اطرت تزاحم
۱۴۳	بخش دوم: استثنای وجوب حفظ جان
۱۴۵	۱. تبری از امام
۱۴۸	۲. دفاع از مال و ناس
۱۴۹	تفصیلی در موارد دفاع
۱۵۱	۳. اقرار به استحقاق حد
۱۵۲	۴. اقرار به استحقاق قصاص
۱۵۲	۵. هدنه
۱۵۴	۶. کم بودن مؤمنین در جنگ
۱۵۵	۷. تزاحم، تخصیص یا تخصّص
۱۶۱	بخش سوم: حکم موارد ظن سلامت
۱۶۳	۱. سفر معصیت
۱۶۵	۲. سفر تجارت با کشتی
۱۶۷	۳. سفر حج با خطر
۱۷۶	۴. سفر زیارت مع الخوف
۱۸۲	نتیجه
۱۸۳	بخش چهارم: فرار از مرض های مسری
۱۸۵	۱. ارتباط با جذامیان
۱۸۷	۲. فرار از طاعون

۱۸۹	۳. فرار از مسجد به خاطر طاعون
۱۹۴	دامنهٔ اطلاق روایت
۱۹۵	حکمت کراهت فرار از مسجد
۱۹۶	توجیه آیه الله شیخ محمد تقی آملی رحمته الله
۲۰۰	نتیجه

۲۰۱	بخش پنجم: اهمیت و احترام مشاهد و مساجد
۲۰۳	۱. سرورت تعظیم شعائر
۲۰۵	۲. تحقیق دربارهٔ حقیقت هتک حرمت
۲۱۱	۱. حیطه حره - حرم و مکه معظمه
۲۱۲	۴. اجتناب از تنجیس مساجد از باب احترام
۲۱۳	۵. جلوگیری از تعمد ملی مشاهد و مساجد
۲۱۸	حکم تعسیر وقت مساجد و مشاهد در زمان حال

۲۲۱	بخش ششم: حل تراحم
۲۲۴	۱. تراحم فردی و تراحم جمعی
۲۲۵	۲. حفظ سلامتی و دفع ضرر
۲۲۵	درجهٔ تأثیر حرم‌ها در شیوع بیماری
۲۳۸	درجهٔ اهمیت حفظ جان در فرض فعل
۲۳۹	۳. سوءاستفادهٔ دشمن از بازبودن زیارتگاه‌ها
۲۴۱	۴. مراعات شرایط وقف در اماکن مذهبی
۲۴۲	۵. حفظ احترام زیارتگاه‌ها
۲۴۸	۶. دیگر برکات حرم‌ها
۲۴۹	۷. ضرورت رعایت اولویت‌ها
۲۵۱	نتیجه

۲۵۳	فصل سوم: ضمیمه
۲۵۷	بخش اول: نقدهای علمی
۲۵۹	اشکال اول

۲۶۰	پاسخ
۲۶۰	نمونه اول
۲۶۳	نمونه دوم
۲۶۶	نمونه سوم
۲۶۷	نتیجه گیری
۲۷۰	اشکال دوم و سوم
۲۷۱	پاسخ
۲۷۵	اشکال چهارم
۲۷۵	پاسخ
۲۷۶	اشکال پنجم
۲۷۷	پاسخ
۲۷۷	اشکال ششم
۲۷۸	پاسخ
۲۷۸	اشکال هفتم
۲۷۸	پاسخ
۲۷۹	اشکال هشتم
۲۷۹	پاسخ
۲۸۱	بخش دوم: اشکالات حاشیه ای
۲۸۳	اشکال نهم
۲۸۳	پاسخ
۲۸۷	اشکال دهم
۲۸۷	پاسخ
۲۸۸	اشکال یازدهم
۲۸۸	پاسخ
۲۹۱	اشکال دوازدهم
۲۹۱	پاسخ
۲۹۳	• منابع

مقدمه

دینی است که به واسطه شیوع بیماری کووید ۱۹، مجموعه‌ای از سؤالات در فضای جامعه اسلامی درباره بیماری و درمان و خصوصاً بیماری‌های مسری مطرح شده است؛ بحث وسیعی از این سؤالات به نحوه ارتباط مشاهد مشرفه و اماکن مذهبی و مناسک دینی با بیماری و درمان باز می‌گردد که صبغه کلامی و فقهی دارد و صاحب نظران، هر یک از زاویه‌ای به آن پرداخته‌اند. یکی از سؤالات مهم این است که در زیارت اماکن مقدسه و حضور در مناسک مذهبی چه مقدار باید محدودیت اعمال شود؟ راین زمینه دو نگاه اصلی وجود داشت: نگاه اول این بود که اماکن مقدسه دارالشفاء است و برای مقابله با بیماری کووید ۱۹ بیشتر باید به آن توسل بسته و از قابل دسترس بودن آن استفاده نمود و از این رو تعطیلی آن روا نیست، برخی از عالمان دینی و جمعی از متدینان به این دیدگاه معتقد بودند. از جمله آیه الله سعیدی، تولیت معظم‌رم حضرت معصومه علیها السلام در گفت و گویی اعلام نمودند:

«ما این حرم مقدس را دارالشفای دانیم، دارالشفاء یعنی مردم بیانند و از امراض روحی و جسمی شفاء بگیرند پس باید باز باشد و با قوت مردم بیانند البته احتیاط را هم شرط می‌دانیم و نسبت به رعایت مسائل بهداشتی تأکید ویژه‌ای داریم.»